

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 43.

V četrtek 21. kozoperska 1852.

Tečaj 1.

P e s e m

o blagoslovu premalaniga altarja na Mirni.

Kaj je uzrok shodiša
Pobožnih vsih strani?
Ne more božja hiša
Skoraj obseč' ljudl.
Glej, v cerkvi razsvitljeni
Kak' se altar bliši!
V lepoti ponoljvjeni
Se dans blagoslovi. —

Zares si se skazala,
O fara Mirniška!
Nad tabo se zgledvala
Bo vsa okolica.
Bog pa bo vse darove
Poplačal vam svoj čas,
In zoperne vetrove
Odvračeval od vas.

Res blagor vam! — kraj sveti,
Altar ozaljšate.
Kraj, kjer na križ Razpeti
Za nas daruje se;
Kjer Jezus sam prebiva,
V podobi kruha skrit,
Spokornim grehe vmiva
V njih casni, večni prid.

Ko tempel Salom zdela,
Je molil on na glas:
„Gospod! Bog Izraela!
Ožeraj se na nas.“ —
De je Bogu dopala
Molitev ta zares,
Spričuje, ko je vžgala
Daritev se z nebes.

Tud nam tu skupej zbranim
Spodobi se leto:
Po delu dokončanim
S pravo pobožnostjo
Bogu se zahvaliti
Serčno za vse dari,
Ga zanaprej prositi,
De nas blagoslovi.

Zdaj verni obhodite
Nov' zmalani altar,
Tud dones še nosite
Po zmoglosti kaj v dar.
Kar cerkvi boste dali,
To boste našli spet;

Ne bomo nič jemali,
Z tega na uni svet. —

Svetniki prav po živo
Z altarja gledajo, —
Na dare dopadljivo
Angelei pazijo. —
Svet Janez pa zročuje
Zod trota vas Bogu,
Ki Jezusa kersuje
V potoku Jordanu.

Vsi k varhu cele fare
Se obrnite zdaj,
On vaše blage dare
Bogu zročuje naj.
„O pomni Mirničanov,
„Svet Jezusov Kerstnik,
„V kraj svetih nebesčanov
„Ti bodi nam vodnik!“ — E. Tomsic.

Slovesna vpeljava bratovšne živiga roženkranca v Horjulu.

Čudno se ti bo zdelo, ljuba Danica! de tudi iz Horjula kaj noviga zveš. Ali vendar tudi tu nismo zadnji ne. Ze davno je imela Horjulska farna cerkev štiri zvonove; ker pa niso bili vsi lepo vbrani in so per podružnicah že lepsi in večji zvonjenje bili napravili, je naša domača soseska zares lepo zvonjenje si umislila, kakoršniga v celi tehantii nimamo. Imamo blizo petdeset centov v zvoniku; le škoda, de nar manjši je nekoliko premajhin, de stirkar ni prav lepo vbrana. Nar večji ima 24 centov in 10 funtov ter prav veličastno cis poje; drugi poje cis, tretji gis, in ko ti trije poje, jih je le veselje poslušati; četerti, nar manjši, nam nekoliko kazi, ker skoraj zgornji dis poje.

Nekako posebno lepo so nam zvonovi zapeli, ko so pred roženkransko nedeljo večernice zazvonili; vse nekako drugačno so peli (zvonili so le namesano, kar je bolj veselo, ko ce zvonovi po versti teko), ter so nam zares veseli, prihodnji praznik oznanovali. Kaj misliš, ljuba Danica! kakšno slovesnost smo imeli? Naj ti jo nekoliko bolj na tanko popišem, de tudi drugod poveš, kaj veseliga in dobriga imamo v Horjulu.

V nasi farni cerkvi je stranski altar Marii precisti Devici posvečen, z lepo podobo Matere Božje, ktera z desnico svetimu Dominiku sv. roženkranc deli, z levico pa ljubiga Jezusa derži, kteri tudi neki svetnici roženkranc deli.

Na roženkransko nedeljo je per nas se vedno

precej velik shod. Stari perpovedujejo, de je ta dan veliko spovednikov od drugod peršlo, de so ljudstvo, ki je od vsih krajev pervrelo, s svetimi zakramenti previdili. Imeli so tudi procesijo, v kateri so podobo Matere Božje, ki je zdaj na velikim altarju, na lepo narejenim sedežu, ki je še zdaj dobro ohranjen, okrog nosili. Od imenovaniga shoda zdej ni družiga ostalo, kot navada, de je roženkransko nedeljo zgodnje duhovno opravilo per stranskim altarju, in per popoldanji Božji službi se je tudi en del sv. roženkranca molilo. Po vprašanju, od kod to? se je zvedilo, de je bila tu nekda bratovšina svetiga roženkranca. Dobili smo tudi neke stare bukve z zlatim obrezkam, v katerih je bilo to le zapisano: *Nomina Confratrum et Sororum sanctissimi Rosarii, qui mortui sunt ab erectione hujus Confraternitatis, quae fuit erecta Dominica prima Octobris. Anno 1734.* To je: Imena bratov in sester svetiga roženkranca, ki so umerli od začetka te bratovšine, ki je bila vpeljana prvo nedeljo kozoperska. V letu 1734. Potlej so po versti zapisani vsako leto posebej, kateri so tisto leto umerli; in zadnji so zapisani v letu 1783. Tistikrat je bila mende bratovšina, kot drugod, prepovedana. Te bukve so torej poterdile, kar stari perpovedujejo, in kar nam stranski altar kaže, de je bila tu bratovšina sv. roženkranca. — Ker so se bratovšine semtertje spet oživile, smo tudi tu poskusili, staro, zapušeno ponoviti. Ker se nam je pa bratovšina živiga roženkranca nar bolj perpravna zdela, in ker se jih je na perporočilo kmalo več oglasilo, so naš častiti, za dušni in telesni prid svojih farmanov vedno uneti gospod fajmošter visokočastitljivo škofijstvo prosili pervoljenja, bratovšino živiga roženkranca vpeljati. Visokočastitljivo škofijstvo nam je to milostljivo dovolilo z dopisam od 1. kimovca 1852.

Sveti rožnikranc, kot ga dan današni molimo, ki ga je sveti Dominik ob času albigenskiga krivoverstva vpeljal, so že poprejšni kristjani molili; se ve, de ne tako, kot ga zdaj molimo. Že v pervih casih kersanstva so molili 150 Davidovih psalmov. Ker pa niso vsi brati znali, so začeli toliko Očenašev in Česenasimarij moliti; in de so vedili, koliko so jih obmolili, so vsakkrat en kamenček na stran položili; ali pa so namest kamenčkov prebodene jagode na nit nabirali; drugi spet so si toliko zebličkov v svoj pas natakili.

Sveti Dominik, ki je v zateranje albigenskiga krivoverstva več lepih molitev zložil v čast Marije, prečiste Device, jo okoli leta 1210 tudi sveti roženkranc zložil tako, kot ga dan današni molimo. Pravijo, de so zvonovi sami zvonili, ko je sv. Dominik v Tolozí od svetiga roženkranca pridgoval, in de se je v prvi molitvi veliko krivovercov, ki so bili v cerkvi, spreobrnili.

Pozneje so se zbrale cele družine, ki so s svetim roženkrancem Boga častile in v dušnih in telesnih potrebah velikrat vidno in čudno pomoč dosegle. To molitev so pozneje papeži poterdili in z odpustki podarili. Perve odpustke je mende podelil papež Sikst IV. v letu 1479. Pa že popred je mogla biti bratovšina sv. roženkranca, ker jo papež Leo X. v letu 1520 že staro imenuje. V letu 1475 je bila v Kolinu ponovljena in tudi po odpustkih, ki jih je bil papež Sikst IV. podaril, po Nemskim bolj razširjena. Papeži Sikst IV., Inocenci VIII., Aleksander VI., Leon X., Adrian VI., Pavl III., sv. Pij V., Gregor XIII., Sikst V., Klemen VIII., so to bratovšino z mnogoterimi odpustki

obdarovali. — In tako bratovsino so tudi naši spredniki v Horjulu imeli, v kateri je sleherni zase sveti roženkranc molil. V letu 1826 se je pa v Lion-u začela bratovšina živiga roženkranca. In to je takole: 15 oseb, zmed katerih je ena prednik ali prednica, se zaveže, eno roženkransko skrivnost vsaki dan moliti in premišlovati tako, de vsaki dan 15 oseb celi roženkranc obmoli, in tako moli vsih 15 oseb cel mesec. Drugi mesec vsi za eno skrivnost prestopijo, tako postavim: kateri ud je prvi mesec prvo roženkransko skrivnost molil, moli drugi mesec drugo; kateri je molil drugo, prevzame tretjo i. t. d. do zadnje, in kateri je zadnjo molil, moli nastopni mesec prvo, tako de sleherni ud teh 15 oseb vsak mesec drugo skrivnost moli, vsi skupej pa petnajst skrivnost ali celi roženkranc. Teh 15 oseb se imenuje rožica; enajst takih rožic rožni germ (165 oseb) in petnajst cvetečih rožnih germov store skupej Mariin rožni vert (s 2475 osebami). Tako je bratovšina živiga roženkranca, katero so ranjki papež Gregor XVI. z dopisam od 27. prosenca 1832 poterdili in s temile odpustiki podarili:

1. Popolnoma odpustki prvi praznični dan po perstopu v družbo.
2. Vsi odpustki, kateri so bili do zdaj sv. roženkrancu podeljeni.
3. Sto dni odpustka za vsakrat, kader se odmerjeni del ob delavnikih moli.
4. 7 let in 280 dni ob nedeljah in praznikih celiga leta, tudi vsak dan v osminah naslednjih praznikov: božiča, velike noči, vnebohoda, binkost, sv. rešnjiga Telesa in praznikov rojstva in čistiga spočetja Marije Device.
5. Popolnoma odpustki ob tehle velikih praznikih: božiča, noviga leta, sv. treh kraljev, velike noči, vnebohoda, binkost, sv. Trojice, sv. rešnjiga Telesa, sv. Petra in Pavla in vsih svetnikov. Pa tudi ob vsih večih in manjših praznikih prečiste Device in tretjo nedeljo vsaciga mesca.

Popolnoma odpustki se tudi zamorejo dušam v vical v prid obrniti.

Jih zadobiti je treba: se skesano spovedati, ob imenovanih dnevih k sv. Obhajilu perstopiti in v cerkvi navadne molitve za odpustke: za mir in edinstvo kersanskih oblastnikov, za zatiranje nevere in krivoverstva in za poviksanje matere katoliške cerkve, opraviti.

Bolniki se tudi zamorejo imenovanih odpustkov vdeležiti, če tiste molitve in dela, ktere jim je njih spovednik s tem namenam naložil, epravijo.

Te odpustke zadobiti je treba:

1. De je petnajst oseb združenih.
2. De je vsaka teh oseb v zapisnik prednika ali prednice teh petnajst udov zapisana.
3. De vsak ud en mesec vsak dan eno petnajsterih skrivnost roženkranca premišluje in tej skrivnost v čast en „Očenaš“ — deset „Česena si Marij“ — „Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu“ v popred imenovani namen moli. In na tako vižo moli teh petnajst oseb vsak dan celi roženkranc. To vse najdeš zapisano in bolj na tanko zloženo v prelepih bukvicah „Živi Roženkranc“ imenovanih, ktere so s sedemnajst lepimi podobami ozaljšane, od visokočastitljiviga Ljubljanskiga škofijstva dovoljene, ter se prav hitro med ljudstvo razpošiljajo (v komaj 3 mescih se jih je že čez 1000 prodalo). —

In to bratovšino, ktera je v Loki in drugih farah od visokočastitljiviga škofijstva že pervoljena, smo tudi midobili in roženkransko nedeljo, kolikor se je dalo, slovesno vpeljali. In zato so naši ve-

liki zvonovi že k večernicam, pred ta dan, veliko slovesnejši zapeli. Zapisalo se jih je samo iz domače fare ravno za en celi germ, t. j. 165 oseb. Lepo število za našo faro tako naglo. Če pomislimo, de teh 11 rožic sleherni dan enajstkrat sv. roženkranc zmoli, smemo upati, de nas bo Marija, naša ljuba Mati, uslišala in per svojim ljubeznjivim Sinu gotovo za nas milost sprosila. Ker je ravno na roženkransko nedeljo, kot praznik Matere Božje, tudi dan popolnoma odpustkov, se jih je že pred ta dan veliko per zakramentu sv. pokore znajdlo; še več pa drugi dan. Ozaljšali smo tudi, kar se je dalo, altar Matere Božje z lepimi vency, ki so bili umetno opleteni. Verhni venec, s 15 belimi rožicami sta dva angela z zgornjima rokama deržala, in v spodnjih rokah sta, na verhni venec pervezani, iz lepih cvetečih, v zelenjavo zapletenih rožic, na straneh table viseči venec imela, kar je bilo zares lepo viditi. Zgornja dva angela sta, iz pod velike, nad Marijo podoba narejene krone, speljano tančico deržala, in čez strani altarja spuščala, ktera je bila s svitlo blišečimi zvezdami ozaljšana, kar se je tudi prav lepo podalo. Spodej smo še dišečih rožic nastavili. Zjutranjo duhovno opravilo je bilo, se v de, že bolj slovesno. Po dokončani peti sv. maši so pobožni sv. Obhajilo sprejeli, in vsi z veseljem sercam Božjo hišo zapustili, ter so se od imenitnosti in lepote današnjega obhajanja menili. Ob desetih je bila slovesnost večji. Častiti g. fajmošter so imeli z leviti, in izpostavljenim sv. rešnjim Telesam sv. mašo, in so v pridigi prav lepo imenitnost sv. roženkranca sploh in posebno še imenitnost bratovšine živiga roženkranca razjasnili. Po dokončani sv. maši smo še prav iz serca zahvalno pesem zapeli in še nekteri pobožni so sv. Obhajilo prejeli.

Per popoldanji službi Božji smo, po keršanskim nauku, častiti del sv. roženkranca molili, potem pa litanije od Matere Božje zapeli. Vse duhovno opravilo čez dan je bilo per stranskim altarju Matere Božje. To je bilo zares veselje. Gotovo, ko bi nar teršizaničevavec vere peršel v cerkev in in bi bil slišal, kako per petih litanijah, cela cerkev, z enim glasam, Marijo kliče, bi ga moglo presuniti. Ko bi slišal, ko duhovin zakliče: Sveta Marija! in cela cerkev zavpije: Marija usmiljena! prosi za nas Boga! Le prosi, le prosi, Marija, za nas! Le prosi, le prosi v nebesih za nas! mislim de kamnito serce bi se moglo omečiti. Marsikterimu se je solza iz očes utrenila. —

In tako je bil ta dan zares imenitni dan za nas. Gotovo si ga bodo dolgo dolgo vsi pomnili, in naši mlajši bodo svojim to slovesnost perpovedovali.

Janez.

Nektere drobtince

iz gorora milostljivega Lavantinskiga skofa per slovesni vpeljavi mašnikov sv. misiona per sv. Jožefu v Celji.

Za narék so vzeli besede Faraonove iz I. Mozesovih bukev (41, 55.): „Idite k Jožefu, in, kar vam poreče, storite!“ in so po zbranim nedeljskim evangeliu toliko prijetno namen današnjega shoda razkazali. Opomnili so zbrano ljudstvo njegoviga veselja do te cerkve, kako vselej rado vanjo priteka, sosebnost ako ga kaka nesreča stiska, si v nji rešenja izprositi, pa tudi za prejete du-

hovne in telesne dobrote zahvaliti se. Tudi danes, so rekli, ste prav prišli; treba se je zahvaliti za mnogo, prositi za mnogo. Ste dosihmal veliko dobrot v tej lepi cerkvi prejeli, posihmal jih bote še več. Pripeljali smo sem duhovnih pomočnikov mojim preljubim duhovnam, skerbim dušnim očetam vasim. Ti pomočniki bojo tukej ostali, bojo tu Božjo službo opravljali, tukej vašim dušnim potrebam v pomoč pripravljani, od tod pa tudi k vam na fare hodili, in se povsod ko vaši priserčni prijatli skazovali. Potem so izrekli, de bo njim — vernim lepa cerkev sv. Jožefa, ki jim je bila doslej že toliko ljuba, odslej še dvakrat ljubši, so do zdaj toliko dobrot od sv. Jožefa tu zadobili, jih bojo od zdaj še več; še en drugi sv. Jožef, ne sicer po imenu, pa po djanju Jožef jim bo posihmal tu gnade delil. Razkazali so potem dobrute Jožefa stare zaveze, kako je na visokost kraljeviga namestnika postavljen, Egipt in bližnje dezele lakote in pogina otel; razkazali so dobrute Jožefa nove zaveze, kteri, kar je v svojim zemeljskim življenju Jezusu in Marii bil, je, kar je k nebeski časti povzdignjen, vsakimu vernimu, ki pomoči pri njem išče — pravi rednik — za dušo in telo, kakor je že sv. Terezija pričala, de ga nikdar ni zastonj prosila. Zato ga pa tudi, so rekli, vsi verni po celim svetu, v toliki časti imajo, in so mu toliko altarjev in še mnogo cerkev v čast postavili. V sosebnost veliki časti ga ima naša štajarska dežela, kar si ga je za svojiga sosebniga pomočnika izvolila. Pravili so dalje, kako se je posteno Celjsko mesto že od davnej vse posebnost v njegovim čiščenju skazalo. Povedali so, de je nekaj čez 200 let, kar je to mesto svojo zaupanje do sv. Jožefa prav očitno razodelo. Leta 1647 je bila v okolici strašna kuga, v samim Celji jih je tisto leto nad 400 umorilo; 22 let pozneje, leta 1669, se je spet povernila in je do drugiga adventa 1670 strašno razsajala. V tem hudim obiskanju so Celjani obljubo storili, sv. Jožefu v čast cerkev sozidati, in so mu leseno kapelico na tem griču postavili. K tej so se sv. Martina dan 1670 v procesii bosi podali. Nesreča je nehala, njih obljuba se izpolnila. Spomladi drugo leto je bil tretjo nedeljo po veliki noči vogelni kamen za pričujočo cerkev postavljen. Pošteni mestnjani so se urno dela prijeli, in devet bližnjih far jim je krepko pomagalo. In kar je ta lepa cerkev z združenimi močmi postavljena, jo verno ljudstvo zmirej z velikim zaupanjem obiskuje. Pa sej je Bogu posvečeni dar tudi bil lepo poplačan; kolikokrat so bili verni uslišani, ko so v suši tukej pohlevniga dežja prosili! koliko revnih in žalostnih je našlo tukej zaželjeni tolažik, pomoč in polajšanje, koliko grešnikov poboljšanje! — so zgovorno pravili, in še dalje povedali, kako de so pobožni Celjani želeli, de bi pri tej cerkvi vselej duhovsko pomoč našli, in de so z drugimi dobrotniki v letu 1770 duhovsko hišo za dva duhovna postavili, jima lep vert oskerbeli, in zalogo vtemelili, de bi z vsem oskerbljena Božjo službo brez posvetnih skerbi opravljati zamogla. — Tako je bila tukej vsak dan sv. masa, in vsakimu se je v dušnih potrebah postreglo.

Pa hudi časi so pred kakimi 50 leti mašnike odpravili, in ni se več izpolnovalo, kar so pobožni založniki želeli; tode od zdaj zanaprej se bo, če bo Božja volja, več zgodilo, kakor so želeli. Se komladi, so rekli, ko sim se pri tej lepi cerkvi z bukvami v roki sprehajal, sim večkrat mislil: ko bi mi pač Bog dal doživeti, de bi zopet mašniki tukej stanovito bili, kakor svoje dni! In več, ko

želel, sim dosegel! Namesto dveh, vam jih pet mašnikov danes pripeljam. Sinovi so sv. Vincencija Pavljana, kateri je bil pred 200 leti za Francosko deželo, in je od tistih mal za veliko dežel, kar je bil Jožef stare zaveze za Egiptovsko deželo, kar Jožef nove zaveze za Jezusa in Marijo — in potem za vsakiga, ki je pri njem pomoči iskal. Smem ga tretjiga Jožefa imenovati. — Razkazali so tukej velike dela sv. Vincencija, kako je sam in s svojimi tovarši z velikim trudam po Francoskim vero oživil, lepo kersansko življenje uterdil, revšini v pomoč prišel, s svojimi mašniki in s svojo družbo usmiljenih sester enake dobrote naklonil še mnogo drugim deželam. Njegove dela se po društvu misionjskih mašnikov in usmiljenih sester še vedno ravno tako opravljajo, kakor ob času njegoviga življenja; njegov duh je v njegovim društvu ostal. Vpeljal sim torej mašnike njegoviga društva v svojo škofijo, de bojo mojim skerbnim duhovnam v pomoč. Bi kje bolezen hudo delala, de bi ne mogli domači duhovni vsega opraviti: pridite k sv. Jožefu, in dobili bote pomočnice svojim domačim pastirjem; bo kje kteriga gosp. fajmoštra ali gosp. kaplana bolezen potlačila: pridite k sv. Jožefu, in dobili bote kmalo namestnika: bi rad kdo dobriga sveta za svoje zveličanje, pomoči za svojo neumerjočo dušo, bo našel tukej zmirej pripravljene dobre spovednike; bote hotli kje sv. misjon, kakor je lani na Ponkvi bil: pridite k sv. Jožefu, in mašniki bojo k vam prišli, in sveto delo radi opravili. V pomoč vam bojo za večno in časno srečo.

To bojo oni nam delili, kaj pa mi njim? — Oni ne pridejo po naše, ampak po nas. Prišli so v imenu Jezusa — ne iskaje časniga blaga, ampak le neumerjočih duš. Prišli bojo povsod ko učenci Jezusevi; zato jih z zaupanjem in ljubeznijo sprejmite. Kar od vsakiga katoliškiga mašnika, tudi od njih velja: „Kdor vas sprejme, mene sprejme; kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ ... „V katero hišo koli pridete, recite nar poprej: Mir bodi tej hiši. In ako je tam otrok miru, bo počival nad njim vaš mir; ako pa ne, se bo k vam vernil.“ ... V katero mesto koli pa pridete, in vas ne sprejmejo ... tudi prah od svojih nog otesite. ... Povem vam pa, de bo Sodomljanam tisti dan ložej, kakor temu mestu. ... Kamor pridete, jejte, kar se pred vas postavi; delavec namreč je vreden svojiga plačila (Luk. 10).“ ... Naj bo ljubezen med vami in med njimi, in tudi Božji žegen bo nad vami. Priporočim vas in nje Bogu v njegovo vsigamogočno varstvo, ... Marii prečisti Devici, ktera se v tem društvu sosebno časti, ... sv. Jožefu, njenimu prečastitimu ženinu. ... Opominjali so k sklepu vse pričujoče, pri sveti masi sv. Duha goreče prostiti, de bi te mašnike v njih svetim opravilu vselej vižal, in jim serca vernih odpiral, in so lepi govor pobozno sklenili

M. S.

Najdena reč ni naša reč.

Neki mahometanski častnik iz Pekinka je bil eniga dne na cesti denarje zgubil. Najde jih pa ubožin rokodelca in z velikim pehanjem teče za častnikom, dokler ga ne doteče. Častnik gredeč v svoj dom vidi rokodelca za seboj, misli de je kak berač ter nesterpljiv zakriči nad njim in prasa, koga de če? Ubožni človek odgovori: „Vaše denarje, ki ste jih zgubili, sim našel in sim jih vam pernesel,“ in

mu denarje pomoli. Nad toliko poštenostjo se častnik čudi, ker v Pekinku (neverskim mestu) imajo postavo, de smé vsak obderžati, kar najde, in prasa rokodelca, koga ga je nagnilo denar zgubivcu dati. Odgovori mu ta človek: „Kristjan sim, moja vera me uči, de ne smem nobene tuje reči sebi perlastovati; kdor kej najde in sebi prilasti, ko zve, kdo je zgubil, on greh stori, zakaj pisano je: „Ne želji ptujiga blaga.“ (Kat. nov.)

Ogled po Slovenskim.

V Gorici se začne sveto leto s prvo adventno nedeljo in bo terpelo do praznika sv. Janeza evangelista. Lepi pastirski list, ki so ga veliki škof do vernih razposlali, bo Danica prihodnjič naznanila.

Na Verhniki je bila nova lepa cerkev sv. Pavla po prečastitim Ljubljanskim škofu preteklo nedeljo slovesno posvečena.

Iz Ljubljane. Gospod Tomaž Čibašek, vojniški duhoven našiga polka, je izvoljen duhoven vojniškiga odrejisa v Mariboru. — Gosp. Dr. Andrej Čebašek, kaplan v Mengšu, je izvoljen učenik vérne v Ljubljanskim semenišu; na njegovo mesto pride gosp. J. Pec iz Sovre, v Sovro gosp. A. Stritar, gosp. J. Zorc v Prem, gosp. J. Boncel k sv. Vidu, gosp. J. Partel v Staro Apno, gosp. J. Rus na Ig. Gosp. J. Šolar, učenik per deželnim poglavarju gospod grofu Chorinskiju, je namestni učenik v latinskih šolah v Ljubljani.

Razgled po kersanskim svetu.

Francoski misionar Bonnard je bil 1. véliciga travna t. l. v Kini zavoljo vere obglavljen.

V Algieru so letas god sv. Avguština z veliko slovesnostjo obhajali. Vedno več misionarjev tje dohaja, kersansko vero tam oznanovat.

Dunajski veliki škof so sklenili, za mladenčce, ki se za duhovski stan perpravljajo, semenišče v Dunajskim novim Mestu napraviti.

Ena turška šola. Neki popotnik v Sveto zemljo piše: „Šli smo tudi mem turške šole. Zala šola je bila podobna vlažni, temni kleti, le z enim vratami in enim oknom. Gospod učenik je na tléh sedel, okrog njega brez reda in raztréseni so sedeli turški dečaki po vma-zanih tléh, eden učeniku per nogah je vedno z glavo perkimoval, in iz korana (turškiga sv. pisma) bral. Dečkov eden se je smejal, drugi jokal, tretji stal in bral, četrta sedel, peti jedel, šesti nas zijal in s pestjo žugal. Učenik pa je imel v roki dolgo dolgo šibo, in ž njo je celo neporedno malo trumo krotil in vladal, je zdaj tù, zdaj tam dobro persmuknil, in marsikteri gorje! in jojmemni! napravil. Smejoči smo se ločili od te zale, turške zgledne šole.

* Ravno ta popotnik piše: „Vse, nar starši jutrodeželске cerkve, ki so se že zgodej od katoliške cerkve ločile, Nestorjani, Jakobiti, Armenci, Maroniti in Greki, vsi so mašo, sv. zakramente, spoved, čenjenje svetnikov in svetih podob ohranili; predelovavci novih časov (luteranarji) pa so te silno stare ko apostolske obilno skazane resnice, naprave in šege katoliške cerkve zaverogli. Vsa jutrova dežela z vsimi svojimi verami in cerkvami se z enim glasam vzdiguje zoper reformatorje, skazuje resnico katoliške cerkve, in očita popravljavcam vere lažnjivost njih početja.